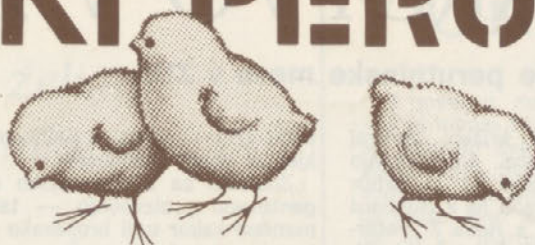

PTUJSKI PERUTNINAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA IN KOOPERANTOV PERUTNINE PTUJ

/LETO X./ŠTEVILKA 3-4/APRIL 1988

Inovatorji, hvala vam!

Ob dnevu Inovatorjev so bile številne proslave, predavanja, razstave in druge prireditve po vsej naši domovini. Ob tej priložnosti je bilo veliko zapisanega, veliko je bilo tudi pohvalnih in vzpodbudnih besed.

V tem članku ne želim ponavljati kako so inovacije pomembne za našo stabilizacijo, razvoj, napredek itd., saj je bilo to že nešteto zapisano ali povedano.

Kot predsednik skupne inovacijske komisije v delovni organizaciji bi se ob tej priliki želel zahvaliti vsem inovatorjem, ki so v letu 1985 številno sodelovali v akciji »Predlagaj tudi ti nekaj koristnega, izboljšaj delovne pogoje sebi in svojim sodelavcem«. Glede na to, da smo o izidu akcije že pisali v eni od prejšnjih števil našega glasila, naj dodam le, da so bili vsi predlogi za katere je komisija ugotovila gospodarsko korist nagrajeni. Nagrade sicer niso bile visoke, vendarle pa toliko vzpodbudne, da so se stvari na področju inovativne dejavnosti premaknile tudi v naši delovni organizaciji.

Tudi sicer je naša inovacijska komisija v zadnjih letih obravnavala številne predloge delavcev iz naših temeljnih organizacij. Skupno je v tem času več kot 30 inovatorjev prijavilo preko 50 inovacijskih predlogov. Največ inovacij ima TOZD Transservis, na drugem mestu so Perutninske farme, sledi Tovarna krmil, TOK in DSSS. V času dela naše komisije je bilo nagrajenih okrog 50 inovacij, dva avtorja pa sta se nagradi odpovedala. Čeprav je v glavnem šlo za manjše inovacije, je treba reči, da so tudi te za začetek zelo pomembne in pohvale vredne. Še posebej je vzpodbudno dejstvo, da je med inovatorji največ KV delavcev in ostalih delavcev iz neposredne proizvodnje.

Na žalost sta med predlagatelji le dva z višjo in niti enega z visoko strokovno izobrazbo. Res škoda! Kje je torej praktično znanje naših strokovnjakov, ali je res tako malo idej ali pa

so preskromni, da bi dali predlog. Na tem mestu bi želel ponovno spodbuditi tiste inovatorje, katerih uspele izboljšave dobro delujejo pa inovacije niso prijavi ali predlog ni prispel na provi naslov, da predlog ponovno posredujejo inovacijski komisiji.

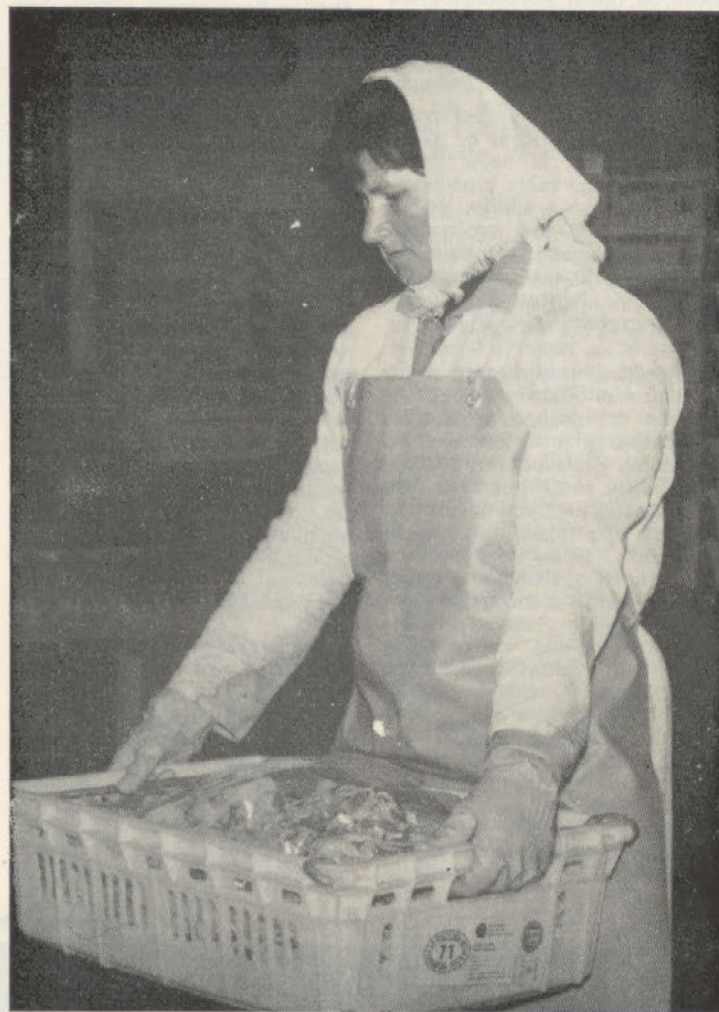
Seveda bi bil krivičen, če bi kar posploševal. Na tem mestu je potrebno kot veliko inovacijo omeniti izdelavo valilniške opreme za valilnico staršev v Markovcih in izdelavo linije za transport mesne moke v tovarni krmil. V obeh primerih je šlo za zelo učinkovito akcijo in vzorno sodelovanje naših strokovnjakov iz TOZD Transservis, Perutninske farme in Tovarne krmil. Tudi v prihodnje mora postati taka oblika timskega dela osnova našega razvoja.

Vsaka inovacija je provokacija obstoječemu stanju

Spriznati se je potrebno z dejstvom, da je vsaka inovacija hote ali ne hote provokacija obstoječega in za marsikoga edino možnega. Ravno zato je vsak inovator postavljen pred dejstvo spoprijeti se z obstoječo miselnostjo in navadami. Dosti lažje je z novostmi prodreti tam, kjer so predpostavljene elastični, razgledani in dovzetni za novosti. Na žalost pa imamo tudi pri nas še nekaj »vsevedov«, ki smatrajo, da je edino njihov pristop pravilen in tako hote ali ne hote zavirajo kreativno razmišljanje. Posledica takšnega »mojstrskega« gledanja je velikokrat dejstvo, da bolj prosperirajo poslušni in pohlevni izvajalci nalog, kot tisti, ki želijo sprovesti kakšno novost. Takšen pristop seveda ne vzpodbuja inovativnega in kreativnega timskega dela, ki pa lahko edino vodi k hitrejšemu napredku.

Od ideje do realizacije

Ta pot je najtežja. Idej je veliko, nekaterim se same porojijo, drugi jih poskušajo kopirati pri konkurenci, eni imajo celo to srečo, da lahko do ideje pridejo v inozemstvo. Velikokrat pa ostane le odlična ideja, saj je ravno

Dobro delo — najboljša čestitka za praznik dela

od ideje do tega, da jo v danih okoliščinah spravimo v življenje najtežja pot. Zato sama ideja še ni inovacija, ampak postane inovacija takrat, ko je noviteta uporabna, ko daje določeno gospodarsko korist. Smatram, da je vsaka novost, ki jo je nekdo prinesel v firmo od koderkoli inovacija in jo je potrebno nagraditi, če jo je pri nas posameznik ali skupina spravila v življenje in je njena funkcionalnost boljša od oblike, ki smo jo uporabljali pred tem. To nam mora biti v prihodnje osnovni moto oz. osnovna usmeritev.

Področij kjer je možno še kaj izboljšati, dopolniti, dodelati oz. predlagati je v naši delovni organizaciji še zelo dosti, od tehnologije, tehnike, izplenov do organizacije, administracije itd.

Glede na to, da je za naslednjih nekaj let predvidenih malo

investicijskih vlaganj v razširitev proizvodnih kapacitet, bo potrebno z različnimi izboljšavami v prvi vrsti bolje izkoristiti obstoječe proizvodne zmogljivosti. Gradnja nove perutninske klavnice bo v naslednjih letih pomenila v našem razvoju rahel zastanek oziroma korak nazaj, da bi lahko naredili dva koraka naprej. Zato bodo stopnje rasti v delovni organizaciji v naslednjih nekaj letih v glavnem odvisne od iskanja boljših rešitev in s tem boljšega izkoriščanja obstoječih proizvodnih zmogljivosti. To dejstvo naj bo osnovni izziv za vsakega posameznika, da se čimprej vključi v vrste tistih, ki razmišljajo o naši bodočnosti, v vrste inovatorjev. Vsaka še tako skromna izboljšava je korak k napredku, korak k nadaljnjemu uspešnemu razvoju naše delovne organizacije.

Tone ČEH

PERUTNINARSTVO V ZDA

Organiziranost in obseg proizvodnje perutninske mesa v ZDA

(NADALJEVANJE)

Organiziranost proizvodnje perutninskega mesa

Ameriška perutninska proizvodnja je skoraj v celoti organizirana v obliki vertikalno integriranih korporacij. Velikost teh korporacij še vedno narašča, in sicer na račun povečanja proizvodnje kakor tudi na račun odpadanja manjših proizvajalcev, ki v veliki konkurenci niso sposobni vzdržati.

Običajno so proizvajalci matičnega materiala ločeni od proizvajalcev mesa, ki svojo dejavnost največkrat začno z nakupom valilnih jajc za brojlerje. Velikokrat so ločeni tudi proizvajalci čistega matičnega materiala, tki. »breederji«, ki svoj krog zaključujejo s prodajo staršev, ločeni so tudi proizvajalci DSP — brojlerjev.

Največje korporacije za proizvodnjo mesa običajno začno svoje delo pri nakupu staršev in ga končajo s prodajo mesa oz. predelanih proizvodov. Razumljivo je, da v svoje področje dela zajemajo tudi proizvodnjo krmil in valilnice. Ob takšni organizaciji so glede izbire provenienc mnogo manj odvisni in se o njej odločajo sproti glede na potrebe svoje nadaljnje predelave in seveda tudi glede na splošne lastnosti in kvaliteto posamezne provenienc. V takšnih pogojih so v ZDA povsem običajne in normalne pogoste menjave provenienc in pa istočasna prisotnost več različnih provenienc znotraj ene korporacije. Zelo značilna so križanja med posameznimi proveniencami, ki se zelo dobro obnesejo in so celo

pogostejša od križanj znotraj iste provenienc. Prevladujejo križanja Peterson M x Arbor Acres Ž; Peterson M x Hubbard Ž; Peterson M x Ross Ž; Peterson M x ISA Vedette Ž itd. Čiste provenienc so v manjšini. V zadnjem času se je ponovno začel v večji meri pojavljati brojler Ross zaradi odlične konformacije za proizvodnjo mesa; vendar je pri proizvodnji valilnih jajc tako neuspešen, da se ne more uveljaviti. Trenutno prevladuje v ZDA provenienc Arbor Acres, ki zajema preko 60% starševske proizvodnje, sledi Hubbard in nato ostali.

Za organizacijo matične proizvodnje sta značilni dve obliki:

— proizvodnja čistih linij in starih staršev je skoraj v celoti v lastnih farmah proizvajalcev matičnega materiala raznih provenienc,

— proizvodnja staršev — torej valilnih jajc za brojlerje je v glavnem organizirana preko pogodbene reje s farmerji — delno pa tudi na lastnih farmah proizvajalcev. Takšno organizacijo v veliki meri omogoča redka naseljenost na podeželju in odsotnost kakršne koli domače perutnine.

Brojlerska proizvodnja je prav tako organizirana na dva načina: prevladuje kooperacijska oz. pogodbeno proizvodnja s pomočjo farmerjev; v zadnjem času pa se pojavlja vse več velikih farmerskih kompleksov za proizvodnjo brojlerjev — tudi po 100 in več objektov na istem mestu, ki so last korporacij. Takšna oblika je bila doslej v glavnem le na za-

padu ZDA — zlasti v Kaliforniji, kjer ni toliko farmerjev.

Značilno za kooperacijsko organizirano proizvodnjo — tako matično kakor tudi brojlersko — je, da se odvija v glavnem v starih, slabo vzdrževanih objektih, velikokrat s prav zastarelo opremo. Objekti se v glavnem malo in le najnujnejše obnavljajo.

Izgradnja novih objektov pri farmerjih je zelo redka. Tako nastaja nova proizvodnja v glavnem v obliki večjih farm, ki so direktna last korporacij. Razlog za takšno stanje je izredno slaba finančna situacija farmerjev in visoka cena investicijskih sredstev, na drugi strani pa dejstvo, da organizatorji proizvodnje delo farmerjev izredno slabo plačujejo. Tako se rejci komaj prebijejo skozi stroške, za kakršnokoli obnovo ali celo novogradnjo objektov pa ni možnosti. Prav tako je značilno, da se korporacije glede na sicer dobro pozicijo perutninarstva počutijo neodvisne in sigurnejše ob vlaganjih v lastne objekte. Gradijo jih v velikih koncentracijah in v čim manjših razdaljah od klavnice in tovarn krmil. Tako močno zmanjšujejo tudi transportne stroške, ki so zelo visoka postavka v strukturi lastne cene. Pri odločitvah za proizvodnjo brojlerjev v opisanih velikih koncentracijah je zelo pomembna produktivnost dela, ki jo ponekod spravijo do pravih skrajnosti, npr. ko mož in žena oskrbujeta 16 objektov po 15.000 brojlerjev. Omembe vredno je ob tem tudi, da je na tak način lažje organizirati lovljenje in nakladanje, ki je zaradi pomanjkanja delovne sile velik problem. Tudi nakla-

danje na farmah je stvar organizatorja proizvodnje, ki ima za to specializirane ekipe ljudi in opremo.

V organiziranosti in izvajanju perutninske proizvodnje je veliko podobnosti med ameriško in našo. Razlika je le v tem, da imamo mi v našo dejavnost vključeno tudi prodajo na veliko in na malo. Ameriški proizvajalci svoje prodaje nimajo, ker se ta opravlja izključno preko trgovine. Glede prodaje imamo mi vsakakor pomembno prednost in velikokrat sem lahko ugotovil, da nam jo zavidajo.

Dovoljenja za ogled žive proizvodnje pri večini organizacij, ki sem jih obiskal, ni bilo mogoče dobiti. Kjer pa je bilo to možno, v glavnem glede na prejšnje poznanstvo ali zaradi posebnega interesa firme (Peterson, Hubbard, Arbor Acres), pa je bilo povsod posvečeno veliko pozornosti razkužitvi. Objekte starih staršev je bilo možno videti v glavnem le od daleč — običajno iz avtomobila. Pri obisku ostalih objektov smo se preoblačili in temeljito razkuževali zlasti obutev, ki smo jo ne samo namočili v dezobariero in razkužilo, ampak vsakokrat tudi očistili in oribali s krtačo v močnem razkužilu.

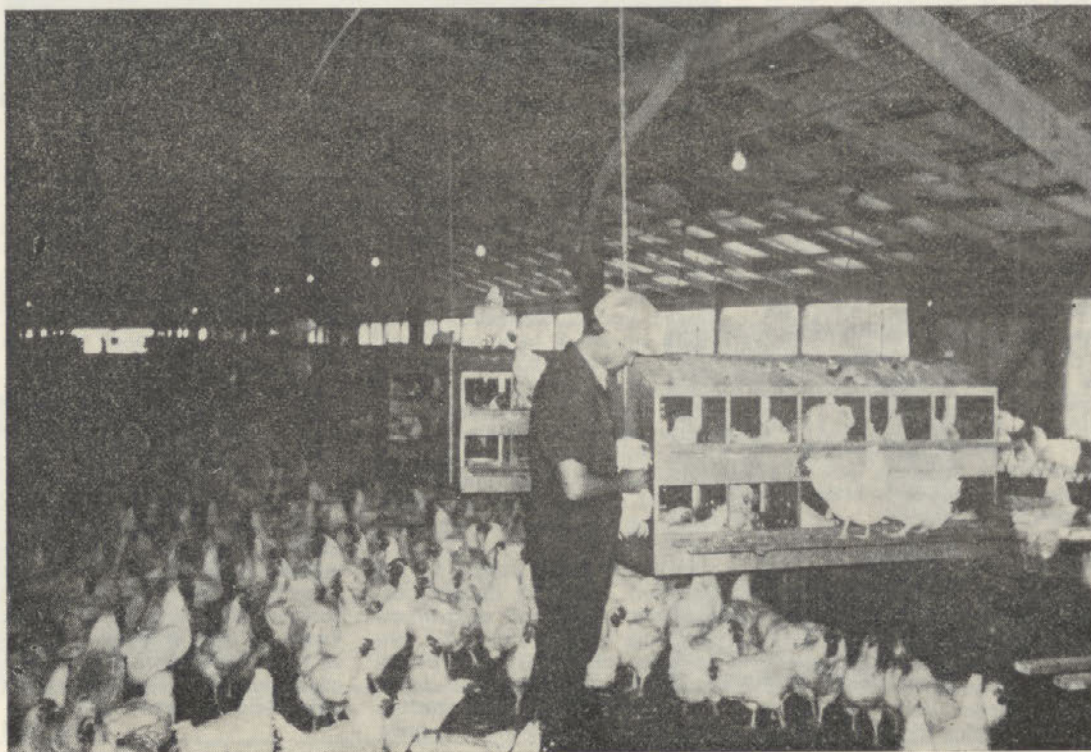
Izkušnje ob izbruhu aviarnе influence pred tremi leti, ki je zahtevala izredno velike izgube v proizvodnji, so v vseh ZDA privedle do predpisov o omejitvi gibanja med objekti oz. med proizvajalci. Obiske, ki so bili pred tem po mnogih izjavah strokovnjakov vse preveč liberalizirani, so povsem ukinili. Zelo omejeno je tudi gibanje lastnega kadra v okviru iste firme, saj je znano, da so prav terenske službe ob površnem delu lahko največji prenašalci bolezni. Preoblačenje in ponekod tudi tuširanje in seveda redno umivanje rok in razkuževanje obutve je povsem normalni del vsakodnevne službe njihovih »serviserjev« ali po naše »terencev« oz. tehnologov.

Zelo veliko pozornosti je posvečeno redni in stalni spremljavi imunološkega statusa zlasti vseh matičnih, pa tudi brojlerskih jat. Tehnika te spremljave in serološke raziskave so povsem nove — zlasti so hitrejšie in s tem dejansko aktualne.

Obseg proizvodnje perutninskega mesa

Iz doslej objavljenega je bilo moč razbrati podatke o vrednosti ameriške perutninske proizvodnje, o cenah in o potrošnji perutninskega mesa. Naslednji podatki nam prikazujejo skupne količine proizvodnje perutninskega mesa v ZDA in pregled nekaterih največjih proizvajalcev. Podatki so za leto 1984, iz njih pa je razvidno tudi koncentriranje proizvodnje perutninskega mesa ob vseh večjih predelovalcih,

Reja jarčk in nesnic starševske generacije je v večini primerov organizirana na privatnih farmah

Čestitamo in želimo
prijetne praznike

27. april ustanovitev OF
1. maj praznik dela
9. maj dan zmage

ki kupujejo manjše firme in blago plasirajo pod svojim skupnim imenom. Doseči dobro ime na tržišču pomeni zagotovitev prodaje v ZDA, zato vlagajo te firme ogromna sredstva za stalno in velikokrat prav vsiljivo propagiranje svojih izdelkov v vseh medijih obveščanja in še zlasti na televiziji. Znano je, da v ta namen porabijo ogromna sredstva, ki gredo tudi v desetine milijonov dolarjev in so ve-

likokrat večja kakor so vlaganja v obnavljanje proizvodnje. Večina Američanov tako dobro pozna perutninske proizvode pod blagovnim imenom CON AGRA, TYSON FOODS, FRANK PERDUE, HOLLY FARMS itd., le zelo malo pa jih ve, da se za tem skriva trud številnih rejcev perutnine, ki se morajo za svoj obstoj stalno bojevati s temi zvenečimi imeni.

Stopnja koncentracije proizvodnje prikazuje naslednja preglednica

Število firm	1980	1981	1982	1983
4 največje	23,1 %	24,8 %	27,4 %	34,0 %
Število klavnic	34	29	31	39
8 največjih	38,9 %	41,4 %	43,5 %	48,8 %
Število klavnic	60	63	64	70
20 največjih	65,6 %	66,0 %	69,2 %	73,0 %
Število klavnic	104	104	107	109

Pregled nekaterih največjih perutninskih proizvajalcev mesa in izdelkov v ZDA v letu 1984

Ime firme	Letna proizvodnja kom.	ton mesa	Povprečna živa teža
1. CON AGRA, INC. (24 klavnic)	440 milij.	553.850 ton	1,90 kg
Klavnice in predelava so v sledečih krajih: El Dorado, Athens, Enterprise, Clinton, Milford, Dalton, Gainsville, Arcadia, Natchitoches, Shreveport, Hurlock, Queenstown, Chattanooga, Ballwin, Batesville, Clinton AR, Macon, Marshall.			
2. TYSON FOODS (18 klavnic)	385 milij.	515.290 ton	1,80 kg
Klavnice in predelava so v sledečih krajih: Springdale, Bentonville, Beroyville, Green Forest, Nashville, N. Little Rock, Rogers, Cumming, Springhill, Monett, Neosho, Shelbyvill.			
3. GOLD KIST (11 klavnic)	370 milij.	506.210 ton	1,82 kg
4. HOLLY FARMS (10 klavnic)	290 milij.	464.000 ton	2,10 kg
5. PERDUE FARMS	255 milij.	381.000 ton	2,00 kg
6. LANE PROCESSING	175 milij.	247.000 ton	1,85 kg
7. CONTINENTAL GRAIN	140 milij.	208.000 ton	2,00 kg
8. PILGRIM INDUSTRIES	140 milij.	195.000 ton	1,85 kg
9. SEABARDS FARMS	135 milij.	190.000 ton	1,87 kg
10. FOSTER FARMS	100 milij.	158.000 ton	2,10 kg
32. PETERSON INDUSTRIES	30 milij.	43.000 ton	1,90 kg
36. ROSE HILL POULTRY	30 milij.	36.000 ton	1,77 kg

V ZDA je bilo v letu 1984 proizvedeno skupaj 4,131 milijarde kom. brojlerjev in proizvedeno 5,62 milijona ton mesa perutnine.

Za primerjavo: Proizvodni plan Perutnine Ptuj za leto 1986 predvideva vzrejo 30,500.000 kom. brojlerjev in proizvodnjo 36.500 ton mesa.

Svečano in delovno v Ormožu

V mesecu marcu letošnjega leta je minilo 10 let odkar je začel delovati Svet tehnologov jugoslovanske industrije za proizvodnjo in predelavo perutninskega mesa. Svet je bil ustanovljen 10. in 11. marca 1976 v Ormožu.

Matičarji Sveta so pred 10 leti bili: Jugoslovanski inštitut za tehnologijo mesa Beograd, Mesokombinat Perutnina Ptuj, Koka Varaždin, Klavnicna perutnine Velika Plana, Zvezni tržni inšpektorat in Jugoslovanski zavod za standardizacijo. Od posameznikov, ki so Svetu dali svoj pečat, velja omeniti tov. Mića Radovanovića — Velika Plana, tov. Zvonka Košiča — Koka Varaždin, dr. Milenka Patparića — Zvezni tržni inšpektorat, dr. Zivota Živkovića — Zvezni zavod za standardizacijo, dolgoletnega predsednika Sveta dr. Cirila Varga, tov. Vlada Curilovića in ne nazadnje dr. Rada Trumića ter Milenka Isakova, oba iz Jugoslovanskega inštituta za tehnologijo mesa Beograd.

Svet je svoj jubilej proslavil v mestu ustanovitve 27. in 28. 3. 1986. Jubileju je bil posvečen le manjši del delovnega sestanka, na katerem so bila podeljena priznanja ob 30. obletnici delovanja Jugoslovanskega inštituta za tehnologijo mesa Beograd. Srebrno plaketo je prejel med drugimi tudi dr. Ciril Varga, Perutnini Ptuj TOZD Mesna industrija pa je bila podeljena plaketa Inštituta. Drugi del sestanka je bil kot običajno deloven, kot je bilo preteklih vseh 52 sestankov v preteklih letih, na katerih je sodelovalo 1050 strokovnjakov iz vrst članic Sveta kot tudi številni predstavniki inšpeksijskih in zakonodajskih organov.

V začetku je v Svetu tehnologov bilo včlanjenih 13 proizvajalcev, danes po desetih letih dela pa je včlanjenih 26 organizacij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in predelavo perutninskega mesa. To pomeni, da je v Svetu združenih več kot 95 % vseh proizvajalcev iz vse Jugoslavije.

Delo Sveta poteka po vsakoletnem planu znanstvenoraziskovalnega dela, poleg tega pa se sprejema še poseben načrt operativnega dela z določenimi nalogami, ki se rešujejo preko strokovnih delovnih skupin ter komisij, rezultati pa se prediskutirajo na Svetu, da bi tako dobili kar najširšo strokovno osnovo za uporabo v praksi. Večina praktičnih in raziskovalnih del je opravljena v sami proizvodnji in lastnih laboratorijih, prav tako pa v laboratorijih Inštituta za tehnologijo mesa, ki ima za vsako področje ustrezno zasedbo in opremo. Na področju sprejemanja zakonskih predpisov je Svet v preteklem obdobju aktivno sodeloval pri pripravi pravilnikov s področja perutninske proizvodnje kot tudi pri pravilnikih, ki

urejajo način dela v proizvodnih objektih, kvaliteto in higiensko neoporečnost mesa in izdelkov ter veterinarsko sanitarni nadzor nad proizvodnjo.

Delo pri pripravi vseh pravilnikov je bilo zelo obsežno, s tem pa je bil dosežen cilj, ki ga Svet zasleduje v vsem obdobju delovanja, to je, da zakonodajno področje normativno uredimo v skladu z našimi možnostmi, znanstvenimi dognanji, sodobnimi zahtevami higijene in tehnologije na eni strani kot tudi z zahtevami držav uvoznic perutninskega mesa in izdelkov na drugi strani.

Obsežno in kontinuirano delo pri pripravi zakonskih predpisov je nujno terjalo tudi znanstveno raziskovalno delo v sami praksi, saj smo le tako lahko trdno stali za predlogi zakonskih predpisov. Na raziskovalnem področju je bilo v praksi opravljeno obsežno delo s področja industrijskega razreza trupov, higijene in sanitacije opreme in prostorov, kvalitete mesa in izdelkov, kvalitete in uporabe strojno izkoščenega mesa ter načina hlajenja mesa v zvezi z obstojnostjo v prometu. Proučeni so bili tudi vpliv stradanja piščancev pred zakolom na kvaliteto, problematika mikrobiološke neoporečnosti — predvsem glede salmonele, problematika enotne embalaže, možnost uporabe CO₂ pri hlajenju trupov in posameznih delov ter niz drugih problemov, ki vsakodnevno pestijo našo proizvodnjo. Pri vsem tem ne moremo mimo tega, da je Svet aktivno sodeloval tudi na področju predelave piščančjega mesa in uporabi strojno izkoščenega mesa v izdelkih iz perutninskega mesa. Rezultati številnih kemijskih, bakterioloških in senzornih analiz so vgrajeni v novi predlog pravilnika o kvaliteti perutninskih izdelkov.

Delo, ki ga je Svet opravil v preteklem obdobju, predvsem pa rezultati, ki so osnova za sprejemanje zakonskih predpisov, dovolj zgovorno kažejo, da je obstoj take institucije za jugoslovansko perutninarstvo opravičen in potreben. Tesno sodelovanje Sveta s predstavniki inšpeksijskih in zakonodajnih organov na republiški in zvezni ravni pa je garancija za dobro delo v bodoče.

Boris PELCL, dipl. vet.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega brata
FRANCA KLEMENČIČA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD Mesna industrija za darovano cvetje. Še zlasti se zahvaljujem za pomoč sodelavcem iz predelave.

Anica Petrovič

Kooperacija pred dvajsetimi leti

Kooperanta in družino Pišek z Brega pri Majšperku dobro poznamo, saj smo ga v našem glasilu že predstavili. O njem smo pisali tudi, ko je prejel plaketo Zadrúžne zveze Solevnije, člani družine pa so tudi med redkimi kooperanti, ki so se oglasili v Perutninarju s svojimi sestavki.

Kaj posebno novega bi težko zapisal o tej kooperantski družini, ker smo veliko — zlasti pozitivnega — že zapisali. Vsekakor pa je zanimiv podatek, da je bil začetnik kooperacijske reje piščancev v Halozah. Prvi piščančki pa so na njegovem dvorišču začivkali 14. aprila 1966, torej natančno pred 20. leti. To je bil razlog, da smo se odločili ponovno pisati o kooperantih in družini Pišek.

V tistem času je Roman Pišek z ženo Frančiško začel »vkup spravljati« material, da bi zgradil lopo za stroje, ki jih je bilo škoda pustiti na planem. Prišli pa so predstavniki sedanje TOK Hajdina in ponudili naj bi začeli kooperacijsko rejo piščancev. Odločitev ni bila lahka, vendar je Pišek kot napredni kmet bil vreden uvažati novosti, zato je pristal, še prej pa sta si šla ogledat rejo k takratnemu kooperantu Dabiču v Mihovce. Začeli so z adaptacijo starega hleva, kamor so 14. aprila 1966 prvič vohlevili 1.600 dan starih piščancev.

»Bil je to lep sončni dan« se spominjata Piškova, »vendar neke treme, nekega strahu ni manjkalo, saj je bilo to za naju nekaj čisto novega. Odločila sva se toda kako bo dalje. Prvi mesec skoraj nisva spala. Kurili smo takrat na navadne železne peči, kasneje smo ogrevali z infra žarnicami, zato sva dobesedno dežurala pri jati.«

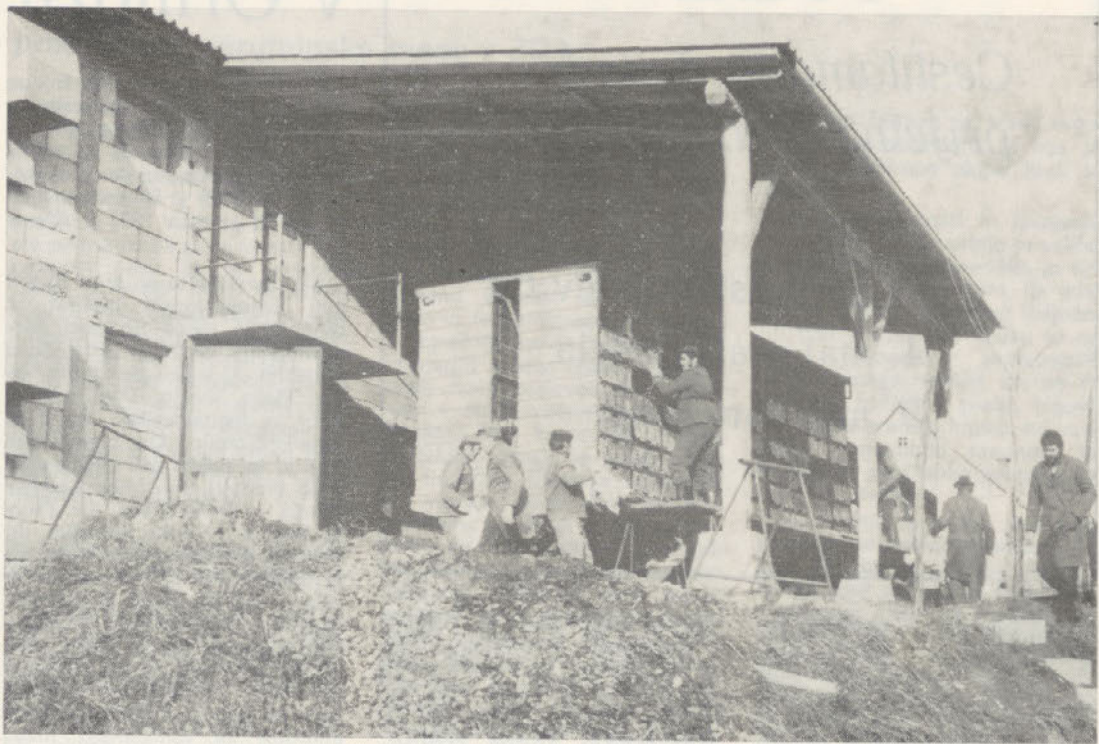
Delo je bilo takrat naporno. Krmili so ročno, vreče s krmili, ki jih je bilo treba nositi v hlev pa so tehtale 60 kg in to 80 ton na turnus. Tudi vodo so od vodnjaka nosili v vedrih. Kasneje so si zgradili domači vodovod.

Čez 10 let, ko je bil že večji tudi sin Roman so zgradili novo farmo za 14.000 kljunov enkratne vohlevitve. Vgradili so krmilni trak, vodo pa so dobili iz krajevnega vodovoda.

Roman mlajši je rastle in razmišljal je o novi družini, zato so se odločili za razširitev farme na zmogljivost 23.000 na turnus. S to razširitvijo je leta 1979 Perutnina dobila še drugega kooperanta Romana Pišeka.

S Silvo sta se nameravala vzeti na (takrat še) Kmečki ohceti v Ljubljani, vendar nista bila izbrana, čeravno sta med prijavitelji pari bila edina kmeta. »Najbrž sva bila midva kriva, da so kasneje prideditev preimenovali v Ljubljansko ohceti«, se je pošalil mladi mož.

O aktivnosti v organih upravljanja, aktivu mladih zadrúžnikov in drugod ter o priznanjih za dobro delo in uspešno sodelovanje Piškovih smo že pisali, tokrat pa nekaj številčnih primerjav.

Nakladanje piščancev pod novim nadstreškom

Vodijo namreč pravo knjigovodstvo. Pogled v obračune je bil zanimiv.

Prvi obračun je izdalo Trgovsko podjetje Perutnina Ptuj, kot se je takrat naša DO imenovala. Iz tega obračuna je razvidno, da so piščance pitali 57 dni, in dosegli poprečno težo 1,40 kg, za kg prirasta pa so pokrmili 2,59 kg krmil. Za primerjavo letošnji obračun, ko so piščanci dosegli poprečno težo 1,78 kg v 42 dneh reje, za kar so pokrmili 2,01 kg

krmil za 1 kg prirastka. Najboljši uspeh 1,79 kg pa so dosegli v 45 dneh pri porabi 2,00 kg krmil za 1 kg prirastka.

Doslej so vohlevili 1.313.302 komadov piščancev, v zakol so oddali 1.238.125 komadov v skupni teži 2.194.048 kg za kar so pokrmili 4.773.497 kg krmil. Res zavidanja vredne številke, ob tem pa je najpomembnejše poudariti to, da v vseh 20 letih niso zabeležili niti enega negativnega turnusa.

»Med turnusi so sicer nihanja, vendar so ta pri vsaki proizvodnji, še zlasti pri živi. Zavedati pa se moramo, da je z jato treba živeti, slediti navodilom strokovne službe in se nenehno učiti. Poleg nasvetov pospeševalcev in seminarjev, ki jih organizira Perutnina Ptuj, se največ naučiš, iz prakse, če si pozoren do dogajanja v hlevu«, je bil zaključek teh uspešnih kooperantov.

O jubileju 20-letnici sodelovanja iskreno čestitamo

Uredništvo

Komunisti! Kakšna je naša aktivnost?

Po končanih volitnih sejah, od katerih so bile nekatere organizirane s precejšnjo zamudo, se je ponekod naredilo kaj več, drugod manj, v nobeni osnovni organizaciji pa toliko, da bi lahko bili zadovoljni. Tudi volilne seje akcijske konference nismo izpeljali menda, zaradi preobremenjenosti predsednika konference.

Da bi stanje izboljšali smo se sekretarji dogovorili, da se akcijska konferenca sestane 17. aprila, v počastitev 10. kongresa Zveze komunistov Slovenije. Udeležba je bila dobra, saj so bile zastopane vse OO razen Transservisa. Sodelovala sta še oba

člana občinskih partijskih organov, predsednika KO ZSMS in namestnica predsednika konference OO ZSS.

Ocenili smo dosedanje delo, s katerim ne moremo biti zadovoljni. V prihodnje moramo bolj aktivno spremljati proizvodno problematiko, pri pripravi samoupravnih dokumentov in sprejemanju le-teh nismo opravili svoje naloge, mladih sodelavcev ne vključujemo dovolj, medtem ko nekateri izstopajo iz organizacije.

Ugotovili smo, da je za izboljšanje stanja potrebno poživiti delo akcijske konference, ki naj

med drugim tudi spodbuja k delu neaktivne sekretarje.

Za predsednika smo predlagali Stanka Lepeja (Ptujška tiskarna), za njegovega namestnika pa Igora Galiča (Mesna industrija). O obeh kandidatih naj razpravljajo komunisti v vseh osnovnih organizacijah, da se bo na prvem sestanku akcijska konferenca konstituirala.

Le z boljšim delom in zgledom bomo opravičili pričakovanja sodelavcev in uresničevali sklepe 10. kongresa Zveze komunistov Slovenije.

Poslali smo tudi pozdravno pismo delegatom 10. kongresa ZKS.

Urednik

26. aprila - vsi po poteh revolucije

Samoupravni organi in vodstvo DPO

DELAJSKI SVET DO

1. BEZJAK Franc (TK)
2. LAH Konrad (TK)
3. FIRBAS Branko (PF)
4. VIRAJ Slavica (PF)
5. ZUPANIČ Ivan (PF)
predsednik
6. BABUSEK Branko (TOK)
7. HENTAK Marija I. (TOK)
8. FRESER Leopold (koop.)
9. GOLOB Janez (koop.)
10. PEVEC Jurij (koop.)
11. SVENSEK Karl (koop.)
12. KAMENŠEK Franc (MI)
13. KMETEC Dragica (MI)
14. KUKOVEC Vlado (MI)
15. LOVRENČIČ Matilda (MI)
16. MOTALN Hedvika (MI)
17. NOVAK Anica (MI)
18. TEŽAK Ivan (MI)
19. ZUNKOVIČ Janez (MI)
20. BRGLEZ Adolf (TS)
21. ČUŠ Franc (TS)
22. KODRIČ Branko (TS)
23. BAUMAN Mirko (COM)
namestnik predsednika
24. STROPNIK Edi (COM)
25. SUBOTIČ Erna (COM)
26. CIGLAR Ivan (PT)
27. KRAJNC Franc III. (PT)
28. DREVENŠEK Anica (DS)
29. KOSI Janko (DS)

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA DO

1. JAVERNIK Irena (TK)
namestnik predsednika
2. KOSTANJEVEČ Alojz (TK)
3. BEBER Katarina (PF)
4. ČUŠ Jakob (PF)
5. KRUMPAK Marija (TOK)
6. PEČOVNIK Aleksander
(koop.)
7. GALIČ Igor (MI)
8. KOLARIČ Ivan (MI)
9. LIPAVŠEK Janez (TS)
predsednik
10. KOSAR Anton (TS)
11. KMETEC Dragica (COM)
12. VIDOVIČ Ivan (COM)
13. KRAJŠEK Ivan (PT)
14. PODGORŠEK Dušan (PT)
15. BELŠAK Albina (DSSS)
16. PETEK Kristina (DSSS)

SKUPNA DISCIPLINSKA KOMISIJA DO

1. MERC Zvonko —
predsednik
2. SOK Drago —
namestnik predsednika
3. KRAMBERGER Vinko —
namestnik predsednika
4. ARNUŠ-PELCL Jelka —
zunanji član
5. MISLOVIČ Jože —
zunanji član
6. VILČNIK Janko —
zunanji član
7. ŽIŽEK Ivan —
zunanji član
8. GAVEŽ Ivan (TK)
9. HORVAT Slavko (TK)
10. HORVAT Marija (PF)
11. KOREZ Terezija (PF)
12. BRODNJAK Silva (TOK)
13. SATLER Anica (TOK)
14. POPOŠEK Ana (MI)
15. POTOČNIK Milena (MI)
16. SAGADIN Franc (TS)
17. TEMENT Branko (TS)
18. BOŽIČ Andrej (COM)

19. SUBOTIČ Erna (COM)
20. HORVAT Slavko (PT)
21. MIHACINOVIC Matilda
(PT)
22. HORVAT Anica (DSSS)
23. PLOHL Olga (DSSS)

Izvršilni organi delavskega sveta DO

Odbor za gospodarstvo:

1. STRELEC Vladimir — TK
predsednik
2. MEZNARIČ Janez — TS
namestnik predsednika
3. PELCL Boris — DSSS
4. KRAVINA Franc — PT
5. TOVORNIK Alojz — CO
6. PIŠEK Anton — TK
7. BABUSEK Branko — TOK
8. SLANA Mirko — MI
9. KOTER Andrej — MI
10. CIMERMAN Milivoj — FA
11. GAVEŽ Anica — FA

Kreditni odbor PFS

1. GAJSER Justina — DSSS
predsednik
2. VIDOVIČ Marjana — PF
namestnik predsednika
3. KMETEC Dragica — CO
4. MOHORIČ Anica — PT
5. ZOBICH Anica — TK
6. TEMENT Stanko — TOK
7. TERGLAVIČNIK Erih — MI
8. KOLARIČ FEFKA — TS

Odbor za stanovanjske zadeve in družbeni standard:

1. CIGLAR Franc — DSSS
predsednik
2. ZAGORŠEK Franc — MI
namestnik predsednika
3. BOHINC Zinka — PT
4. CAFUTA Kristina — CO
5. STERMŠEK Bojan — TK
6. KRALJ Franc — MI
7. MURŠIČ Ciril — TOK
8. REŽEK Mladen — PF
9. ŠERUGA Ludvik — TS

Izdajateljski svet Ptujkega perutinarja

1. VIŠENJAK Slavko — PF
predsednik
2. ŠKRIPAČ Janja — MI
namestnik predsednika
3. TURK Štefka — DSSS
4. ŠIROVNIK Vinko — PT
5. BOŽIČ Andrej — CO
6. MIKULEC Olga — TK
7. ZAJC Simon — TOK
8. AUER Zinka — MI
9. VRTIČ Marjan — TS

Uredniški odbor Ptujkega perutinarja

1. CAJNKO Alojz — DSSS
predsednik
 2. ŠIROVNIK Marija — PT
namestnik predsednika
 3. TARBUK Jovo — DSSS
 4. BAUMAN Mirko — CO
 5. SPRAH Dušan — TS
 6. MIKULEC Olga — TK
 7. BRGLEZ Alenka — MI
 8. REISMAN Jože — TOK
 9. JURŠIČ Rahela — PF
- Za glavnega urednika Ptujkega perutinarja se imenuje CAJNKO Alojz, za odgovornega urednika pa TARBUK Jovo.

TOZD TOVARNA KRMIL

Delavski svet:

1. BRACIČ Jože — predsednik
2. ČELIGO Srečko
3. DREVENŠEK Cvetka
4. GRAHL Ivan
5. KOROŠEC Miran
6. PETER Stanko
7. ROGINA Janko
8. ROZMAN Stane
namestnik predsednika
9. ZAJSEK Viktor

Odbor za delovna razmerja

1. GAJSER Albin
2. HORVAT Anton
3. KOREN Ivan
4. MIKULEC Olga
namestnik predsednika
5. MOHORKO Marjan
6. STRELEC Vlado
predsednik
7. ŽNIDAR Jože

Odbor delavske kontrole

1. ČEH Lovro
2. GEČ Alojz
3. JAVERNIK Irena
4. KOSTANJEVEČ Alojz
5. MARINIČ Miran

TOZD PERUTNINSKE FARME

Delavski svet

1. CIGULA Franc
2. GAVEŽ Anica
3. GLASER Marija
4. GORIŠEK Magda
5. LAMBERGER Jožica
predsednik
6. LEPOSAVIČ Tomislav
7. MESARIČ Roman
8. PODGORŠEK Anica
9. TURNŠEK Terezija
10. VIDOVIČ Marjana
11. ZAGORŠEK Vlado
12. ZEMLJIČ Mihael
namestnik predsednika
13. ZUPANIČ Marija

Odbor za delovna razmerja

1. BEBER Katarina
2. BEDRAČ Hilda
3. GEREČNIK Marta
4. KOLEDNIK Anton
5. JEZA Anica
6. VIDOVIČ Marjana
7. ZUPANIČ Marjan

Odbor delavske kontrole:

1. BLAŽEK Marija
2. HORVAT Anica
3. MARINIČ Jože
4. MEDVED Anton
5. VALENTAN Ivan

TOK HAJDINA

Zbor delegatov TOK Hajdina:

1. DOMITER Anton
2. INTIHAR Jožica
3. MURŠIČ Ciril
4. PSAJD Ivan
5. RIBIČ Marta
6. SATLER Anica
7. VESENJAK Slavko, pred.
8. BELŠAK Slavko, nam. pr.
9. BRGLEZ Karl
10. FATUR Janez

11. JEROVSEK Ivan
12. KOLAR Stanko
13. KONEČNIK Ivan
14. KOROŠEC Mira
15. KOVAČ Milan
16. LEVART Ivan
17. PLEČKO Alojz
18. POŽEGAR Franc
19. PUČKO Franc
20. ŠPURAJ Majda
21. TRUNK Franc

Odbor za delovna razmerja

1. BRODNJAK Franc
2. KOSAR Anica
3. RIBIČ Marta
4. ŠTUMBERGER Anton
5. TKALEC Andrej

Odbor delavske kontrole:

1. FIDLER Anton
2. GOSAK Franc
3. HANŽELJ Franc
4. KAMPL Štefka
5. LORBEK Franc
6. LOVRENČIČ Leopold
7. OSTROŠKO Boža
8. OZMEC Marija
9. PSAJD Ivan

TOZD MESNA INDUSTRIJA

Delavski svet:

1. BRGLEZ Alenka
2. BREG Milan
3. HAJSEK Katica
4. KELENC Anton
5. KOROŠEC Marija
6. MAJČEN Anton
7. MOTALN Hedvika
8. NEMEC Martin
9. PODGORŠEK Miran,
nam. preds.
10. REBERNAK Viktor
predsednik
11. SILAK Katica
12. STAUBER Ciril
13. VIHER Silva

Odbor za delovna razmerja:

1. KOREN Anton
2. KUMER Ivan
3. MATJASIČ Karl
4. PLOHL Vlado
5. SAGADIN Martina
6. SPEVAN Danica
7. ZAGORŠEK Franc

Odbor delavske kontrole:

1. KOLARIČ Ivan
2. KOLETNIK Helena
3. KRAJNC Jožica
4. MARKEŽ Ignac
5. PERSUH Angela

TOZD TRANSSERVIS

Delavski svet:

1. ČUŠ Franc
2. DREVENŠEK Marjan
3. FEGUŠ Marjan
4. GRDŽAN Zlatko
predsednik
5. KAMPL Stefan
6. KODRIČ Branko
namestnik predsednika
7. KOROŠEC Franc
8. KRAJNC Ivan
9. KRAJNCIČ Janez
10. MERC Marjan
11. POLANEC Franc
12. ŠIROVNIK Rozika
13. TURNŠEK Valentin

Odbor za delovna razmerja:

1. BRLEK Avgust
namestnik predsednika
2. CIGULA Janez
3. GAVEZ Mirko
4. HAZENMALI Martin
5. PETEK Edi
6. ŠPRAH Dušan
predsednik
7. VIDOVIČ Marjan

Odbor delavske kontrole:

1. KOJC Karl
2. LIPAVSEK Janez
3. MIKŠA Martin
4. TEMENT Marjanca
5. TRAFELA Slavko

Vodstvo mladine:

1. DOMANJKO Franc
predsednik
2. KELENC Majda — tajnik
3. JAKOLIČ Majda — blagaj.

TOZD COMMERCE**Delavski svet:**

1. CAFUTA Kristina
2. DUNDOVIČ Josip
3. KAMPL Marija
4. MACEK Franc
5. MIKOLIČ Božo
6. PESEK Anica
7. PESTERAC Mileva
8. PIGNAR Rajko
9. SUBOTIČ Erna
namestnik predsednika
10. STROPNIK Edi
predsednik
11. TURNŠEK Franc
12. ZOREC Konrad
13. ŽNIDARŠIČ Janez

Odbor za delovna razmerja:

1. BAUMAN Mirko
namestnik predsednika
2. BOHAK Maks
3. GAJSER Janez
predsednik
4. GODEC Zdenka
5. KOVAČEC Ivan

Odbor delavske kontrole:

1. ČEH Ivan
2. GALOVIČ Dragica
3. KOSTANJEVEČ Terezija
4. NAHBERGER Jožica
5. NIPIČ Janez

TOZD PTUJSKA TISKARNA**Delavski svet:**

1. CIGLAR Ivan
2. JAKOMINI Stanko
3. KOČEVAR Samo
4. KRAJNC Franc III, pred.
5. LEPEJ Stanko
6. LESJAK Franc, nam. pred.
7. ROZMAN Nada
8. SLUGA Jože
9. VALENT Milica
10. VIDOVIČ Vili
11. ZELENIK Angela

Odbor za delovna razmerja:

1. AMBROŽ Ivan
2. KRAJNC Danilo, nam. pr.
3. KRAJNC Franc II, pred.
4. LEPEJ Erika
5. PRELOG Boris
6. RIMELE Kristina
7. SLUGA Darja

Odbor delavske kontrole:

1. BOHINC Zinka
2. DREVENSEK Dragica
3. KRAJSEK Ivan, nam. pr.
4. MUZEK Bogdan
5. PODGORŠEK Dušan, pred.

DSSS**Delavski svet:**

1. FERČEC Marjan
2. GAJSER Ida
3. ILOVSEK Jože, preds.
4. MARINKOVIČ Živorad
5. MERC Alfred
6. MILOŠIČ Marija
7. ORESEK Angela
8. PEČNIK Renata
9. ROGELJ Tatjana
10. STOPINŠEK Anica,
nam. preds.
11. SPEHONJA Julijana

Odbor za delovna razmerja:

1. BRGLEZ Kristina
2. ERJAVEC Neža
namestnik predsednika
3. GAJSER Justina, preds.
4. KIRBIŠ Jelka
5. KLASINC Anton
6. KUZMA Majda
7. TOMAŽIČ Tončka

Odbor delavske kontrole:

1. BEZJAK Mira
2. CVETKO Frančka
3. DRAŠKOVIČ Marija
4. PERNAT Stanko
5. STAJNKO Anton

Delegacije za zbor združenega dela**TOZD TOVARNA KRMIL**

1. BEGAN Franc
namestnik predsednika
2. GAVEZ Ivan
3. HENTAK Janko
4. PIŠEK Anton
5. ROGINA Janko
6. ROZMAN Stane
7. ŠERUGA Marjan
predsednik

TOK HAJDINA

1. ČRNKO Slavko
2. HORVAT Friderik
3. INTIHAR Tončka
4. MOHORIC Marija
5. SATLER Anica
6. SERUGA Janez
7. TKALEC Andrej

TOZD PERUTNINSKE FARME

1. BERANIČ Frančka
2. BOMBEC Angela
3. GORIŠEK Magda
4. HORVAT Marija
5. LAMBERGER Jožica
6. OMLADIČ Mihaela
7. SVENSEK Ivan

TOZD MESNA INDUSTRIJA

1. BAKAČ Zlatka
2. CARTL Franc
3. ČEH Franc
4. GALIČ Igor
5. IVANČIČ Stanko
6. KUCHAR Hedvika
7. POTOČNIK Milena

Skupne delegacije Samoupravne interesne skupnosti na ravni DO**STANOVANJSKO GOSPODARSTVO**

1. STERMŠEK Bojan (TK)
2. MLAKAR Katarina (PF)
3. ŠTUMBERGER Anton (TOK)
4. KOKOL Franc (MI)
5. LACKO Boris (TS)
6. ČEH Ivan (COM)
7. PODGORŠEK Dušan (PT)
8. RIJAVEC Marija (DSSS)

TOZD TRANSSEKVIS

1. HENTAK Ivan
predsednik
2. KOLARIČ Anton
3. KOLARIČ Fefka
4. KOSAR Anton
namestnik predsednika
5. OSTROŠKO Franc
6. PURG Milan
7. PRELOG Andrej

TOZD PTUJSKA TISKARNA

1. CMREČNJAK Dragutin
2. GAJSER Silvo
3. HAMERŠAK Anica
4. MEGLIČ Marija
5. MOHORKO Erika
6. NESTOROV Jovo
7. ŠTALCER Verica

TOZD COMMERCE

1. GAJSER Janez
2. GODEC Zdenka
3. JAUK Marija
4. KOVAČEC Ivan
5. SUBOTIČ Erna
6. TOVORNIK Alojz
7. ZAJSEK Terezija

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

1. BER Franci
2. HAJDUK Magda
3. LETONJA Klotilda
predsednik
4. LONČARIČ Rozika
5. MLAKAR Martin
6. RAKUŠ Kristina
namestnik predsednika
7. ROJKO Marija

TELESNA KULTURA

1. NOVAK Branko (TK)
2. MAJCENOVIC Rozika (PF)
3. DOMITER Anton (TOK)
4. TRAVNIKAR Milan (MI)
5. VRBNJAK Stefan (TS)
6. TOVORNIK Alojz (COM)
7. KOS Branko (PT)
8. JURKOVIČ Peter (DSSS)

SOCIALNO SKRIBSTVO

1. GAVEZ Ivan (TK)
2. LOZINŠEK Anica (PF)
3. PAVLINEK Marija (TOK)
4. DIMIČ Nada (MI)
5. MERC Marjan (TS)
6. JAUK Marija (COM)
7. GREIFONER Mira (PT)
8. GROS Terezija (DSSS)

KULTURA

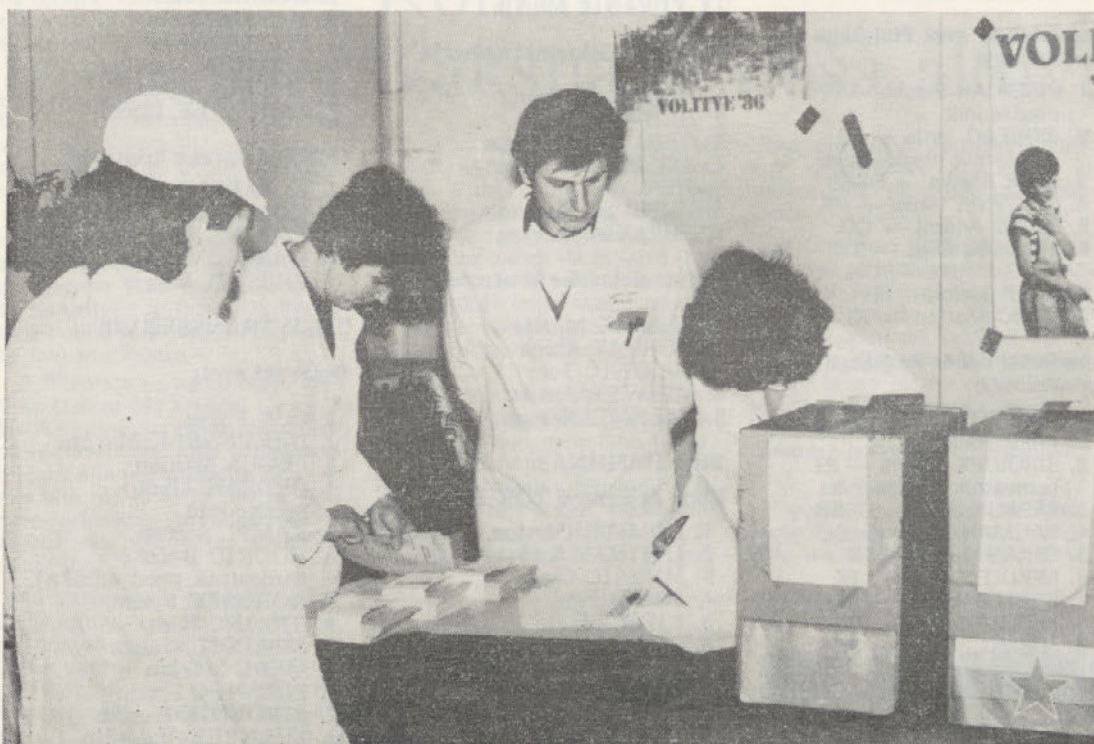
1. ZOBIC Anica (TK)
2. MACEK Veronika (PF)
3. MURŠIČ Ciril
4. VAUPOTIČ Stanko (MI)
5. MIKŠA Martin (TS)
6. BOMBEC Marjana (COM)
7. MOHORIC Anica (PT)
8. POLANEC Feliks (DSSS)

RAZISKOVALNA SKUPNOST

1. STRELEC Vladimir (TK)
2. HORVAT Štefka (PF)
3. BRODNJAK Franc (TOK)
4. FARAZIN Aleksander (MI)
5. MEZNARIČ Janez (TS)
6. STROPNIK Edi (COM)
7. ROZMAN Blaž (PT)
8. BEDENIK Janja (DSSS)

POKOJNINSKO INVALIDSKO ZAVAROVANJE

1. TUMPEJ Slavko (TK)
2. ŠIROVNIK Anica (PF)
3. INTIHAR Jožica (TOK)

4. LAURA Štefan (MI)
5. VESELIČ Alojz (TS)
6. ŽGEČ Mirko (COM)
7. ROGINA Silva (PT)
8. PLAVEC Brigita (DSSS)

OTROŠKO VARSTVO

1. DREVENŠEK Cvetka (TK)
2. MURKO Štefka (PF)
3. SAGADIN Bojana (TOK)
4. IVANČIČ Nada (MI)
5. TEMENT Marjanca (TS)
6. MURKO Nada (COM)
7. GRMIČ Zvonko (PT)
8. MEGLIČ Mojca (DSSS)

ZDRAVSTVO

1. GEČ Alojz (TK)
2. BABUSEK Marija (PF)
3. KOSAR Anica (TOK)
4. CENTA Ciril (MI)
5. KELENC Majda (TS)
6. NAHBERGER Jožica (COM)

7. BRKIČ Anica (PT)
8. GOJKOVIČ Marija (DSSS)

ZAPOSLOVANJE

1. ČEH Lovro (TK)
2. ŠOŠTARIČ Milan (PF)
3. KAMPL Štefka (TOK)
4. GALOVIČ Vlado (MI)
5. SPRAH Dušan (TS)
6. GAJSER Janez (COM)
7. BRUNČIČ Maks (PT)
8. KANCLER Katica (DSSS)

VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

1. BEZJAK Franc (TK)
2. MALINGER Silva (PF)
3. HENTAK Marija II (TOK)
4. MLAKAR Vinko (MI)
5. ROŠKAR Branko (TS)
6. CAFUTA Kristina (COM)
7. BRGLEZ Stanko (PT)
8. KOLAR Marija (DSSS)

Sindikalna vodstva

PRESEDSTVO KONFERENCE OOKZ PERUTNINE PTUJ

1. PIŠEK Anton (TK)	— predsednik konference
2. PEŠEČ Marija (DSSS)	— namestnik preds. konf.
3. SEGULA Martina (DSSS)	— sekretar konference
4. KOROŠEC Miran (TK)	— član konference
5. HABJANIČ Marija (PFA)	— član konference
6. SAFRANKO Anton (TOK)	— član konference
7. NOVAK Boris (MI)	— član konference
8. MERC Janko (TS)	— član konference
9. TURNSEK Franc (CO)	— član konference
10. KLEMENČIČ Jože (PT)	— član konference
11. KRAJNC Nada (DSSS)	— član konference
12. MLAKAR Ciril (DSSS)	— član konference

KOMISIJE PRI KONFERENCI OO ZSS

a) KOMISIJA ZA ŠPORT

1. VRBNJAK Štefan	— predsednik, TS
2. ROJIC Boris	— nam. predsednika, DSSS
3. BEZJAK Franc	— član, TK
4. DOMITER Anton	— član, TOK
5. JURŠIČ Rahela	— član, PF
6. KOČEVAR Samo	— član, PT
7. MLAKAR Vinko	— član, MI
8. TOVORNIK Alojz	— član, CO

b) KULTURO

1. POLANEC Feliks	— predsednik, DSSS
2. BOMBEEK Marjana	— član, CO
3. BRODNJAK Franc	— član, TOK
4. GAJSER Albin	— član, TK
5. KLASINC Edi	— član, PT
6. KOLEDNIK Anton	— član, PF
7. MIKŠA Martin	— član, TS
8. VAUPOTIČ Stanko	— član, MI

c) SLO

1. BAUMAN Mirko	— predsednik, CO
2. CIMERMAN Milivoj	— član, PF
3. CMREČNJAK Drago	— član, PT
4. HORVAT Ivan	— član, TK
5. KOKOL Franc	— član, MI
6. MURŠIČ Ciril	— član, TOK
7. PODLESNIK Janko	— član, DSSS
8. ZEMLJARIČ Konrad	— član, TS

d) IZOBRAŽEVANJE

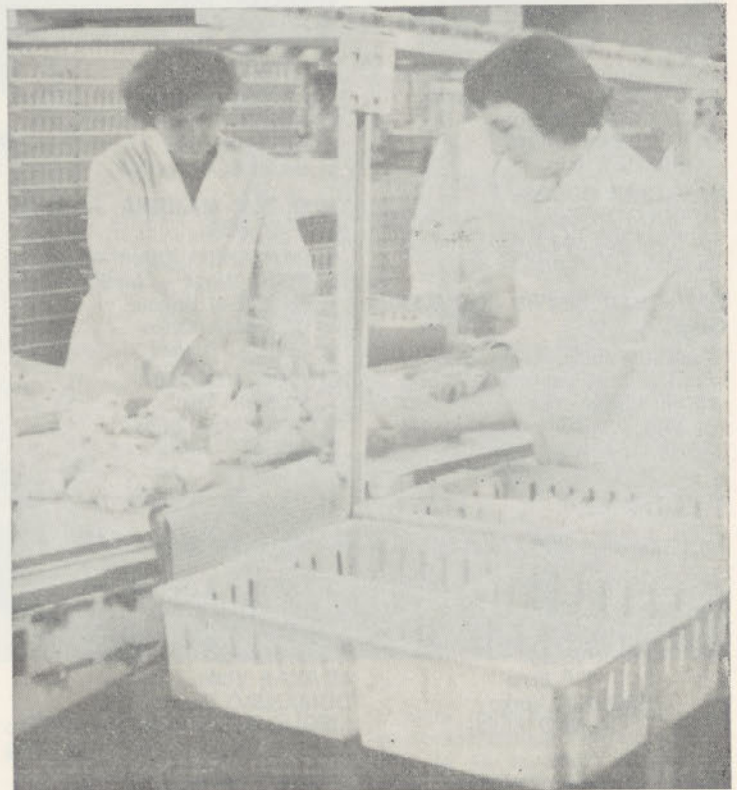
1. CIGLAR Ivan	— predsednik, PT
2. CAFUTA Kristina	— član, CO
3. DREVENŠEK Cvetka	— član, TK
4. KUZMA Majda	— član, DSSS
5. PLOHL Zdenka	— član, PF
6. SERUGA Ludvik	— član, TS
7. ŠTUMBERGER Anton	— član, TOK
8. ZAGORŠEK Franc	— član, MI

e) ODLIKOVANJA

1. KOVAČEC Ivan	— predsednik, CO
2. BEGAN Franc	— član, TK
3. LIPAVŠEK Janez	— član, TS
4. MEDVED Jožica	— član, PF
5. MLAKAR Ciril	— član, DSSS
6. ŠIROVNIK Vinko	— član, PT
7. SLANA Mirko	— član, MI
8. VESENJAK Slavko	— član, TOK

f) INFORMIRANJE

1. GALOVIČ Vlado	— predsednik, MI
2. BEBER Katarina	— član, PF
3. GROS Terezija	— član, DSSS
4. HRGA Milan	— član, TK
5. JAUK Marija	— član, CO
6. KOSAR Anica	— član, TOK
7. SLUGA Jože	— član, PT
8. SPRAH Dušan	— član, TS

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta Štefana ZAFOSNIKA se zahvaljujem vsem sodelavcem Perutninske farme DE Kidričevo za izrečeno sožalje in pomoč. Posebej se zahvaljujem vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, enako zahvala velja IO OOS TOZD Farme za darovano cvetje in izrečeno sožalje.

Hči Marica Vodušek z družino

Novoizvoljeni člani IO in NO OOZS v TOZD v letu 1985

TOZD MESNA INDUSTRIJA — IZVRŠNI ODBOR

1. NOVAK Boris — predsednik
2. CENTA Ciril — namestnik
3. VAUPOTIČ Stanko — blagajnik
4. KMETEC Dragica
5. GALOVIČ Vlado
6. VAUPOTIČ Danica
7. DIMIČ Nada
8. POPLATNIK Terezija
9. PETEK Boris
10. SPEVAN Danica
11. IVANČIČ Nada

NADZORNI ODBOR

1. MLAKAR Vinko — predsednik
2. SAGADIN Martin
3. KUMER Ivan

TOZD PERUTNINSKE FARME — IZVRŠNI ODBOR

1. HABJANIČ Marija — predsednik
2. BEBER Katarina — tajnik
3. BEDRAČ Hilda
4. BERANIČ Frančka
5. BURJAN Ernest — namestnik predsednika
6. KAISESBERGER Nada
7. PLOHL Zdenka
8. STRMŠEK Ingrid
9. SVENŠEK Tomo
10. ŠIBILA Albina
11. VERNIK Miran

NADZORNI ODBOR

1. AUER Alojz
2. PETEK Janko
3. ZAGORŠEK Slavica

TOZD COMMERCE — IZVRŠNI ODBOR:

1. TURNŠEK Franc — predsed.
2. GODEC Zdenka — tajnik
3. JAUK Marija
4. TOVORNIK Alojz
5. PLOHL Vlado

NADZORNI ODBOR:

1. SUBOTIČ Erna
2. BOMBEK Marjana
3. MURKO Nada

TOZD TRANSSERVIS — IZVRŠNI ODBOR

1. MERC Janko — predsednik
2. TURNŠEK Valentin — nam.
3. BEDENIK Janko
4. MIKŠA Martin
5. HENTAK Ivan

6. SAGADIN Martin
7. VRTIČ Marjan

NADZORNI ODBOR

1. KODRIČ Branko — predsed.
2. GRDŽAN Zlatko
3. FUREK Branko

TOZD TOVARNA KRMIL — IZVRŠNI ODBOR

1. KOROŠEC Miran — predsed.
2. BRAČIČ Jože
3. MIKULEC Olga
4. HERGA Milan
5. GRAHL Ivan
6. KRAJNC Bruno
7. MOHORKO Marjan
8. ZUPANIČ Alojz

NADZORNI ODBOR:

1. DREVENŠEK Cvetka — pred.
2. FRAS Vlado
3. JAVERNIK Irena

DSSS — IZVRŠNI ODBOR

1. KRAJNC Nada — predsednik
2. VINDIŠ Milena — namestnik
3. VUK Ljubica
4. FERŠEC Marjan
5. HRENKO Danica
6. POLANEC Feliks
7. JEROMEL Gorazd

NADZORNI ODBOR:

1. SOK Drago — predsednik
2. KUREŽ Anica
3. FRAS Majda

TOZD PTUJSKA TISKARNA — IZVRŠNI ODBOR:

1. KLEMENČIČ Jože — preds.
2. AMBROŽ Ivan
3. SLUGA Darja
4. PRELOG Boris
5. ARNUŠ Zdenka
6. BRGLEZ Stanko
7. KUMER Marija

NADZORNI ODBOR:

1. HORVAT Slavko
2. ROZMAN Blaž
3. HAMERŠAK Anica

TOZD TOK HAJDINA — IZVRŠNI ODBOR

1. ŠAFRANKO Anton — preds.
2. RIBIČ Marta — tajnik
3. SAGADIN Bojana
4. URBANJA Vinko
5. TKALEC Andrej

NADZORNI ODBOR:

1. MURŠIČ Ciril
2. BRODNJAK Silva
3. GODEC Marija

Sekretarji OO ZKS

TK — MARINIČ Miran
 FA-TOK — MURŠIČ Ciril
 MI — GALIČ Igor
 TS — LEBAR Vlado
 CO — SUBOTIČ Erna
 PT — ŠIROVNIK Vinko
 DSSS — CAJNKO Alojz

Predsedniki ZSMS

TOZLAK Janja — predsednica koordinacije za DO
 NESTOROV Jovo — TK in PT
 IRGL Vlasta — PF in TOK
 MLAKAR Vinko — MI
 DOMANJKO Franc — TS
 MEGLIČ Mojca — CO in DSSS

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi drage mame

MARIJE JANŽEKOVIČ

se pristrčno zahvaljujem sodelavcem TOZD Mesna industrija za besede tolažbe, darovano cvetje ter za spremstvo na njeni zadnji poti.

Hčerka Jožica

Slovo od sodelavke

V petek, 31. januarja 1986, smo se poslovili od Marije Kamenšek, fakturistke v TOZD Commerce in nadse priljubljene sodelavke.

Marija je prišla v našo sredino leta 1973 iz tedanje trgovskega podjetja MERKUR Ptuj. Pri nas je opravljala najrazličnejša dela, od blagajničarke do kontrolorja faktur. S svojo umirjeno naravo je veliko prispevala k tovariškemu in delovnemu razpoloženju med sodelavci. Še posebej je izstopala s svojo poštenostjo in skromnostjo. Nobene zadane naloge se ni branila. Z veseljem je izpolnjevala vse obveznosti, ki jih ni bilo malo.

V trenutkih, ko je zaradi bolezni odhajala v predčesen pokoj, smo še naprej gojili upanje, da ji bo razbremenitev olajšala stanje. Toda prišlo je drugače. Naša bolečina je toliko večja, če se spomnimo, da se ji je nit življenja pretrgala v najlepših letih, v času, ko jo je družina najbolj potrebovala.

Njen lik je živel z nami in nas bo vedno znova spominjal na prijateljstvo, ki smo ga čutili do nje.

Ob njenem odhodu je nastala velika praznina. Spominjali se je bomo takšne, kot smo jo poznali, mirne, poštene in priljubljene sodelavke.

Sodelavci

Minulo leto je bila komisija za kulturo pri konferenci sindikata aktivna, kot že dolgo ne. Razstave so si kar sledile (tudi posnetek je z ene izmed njih). Tudi letos je prva razstava fotografij že za nami, člani komisije pa že razmišljajo, kaj organizirati v počastitev predstoječih praznikov.

Pred nami je tudi Pohod po poteh revolucije v Mostje, ki bo v soboto 26. aprila in osrednja proslava ob prazniku dela. Delavci Perutnine se bomo aktivno vključili v obe akciji.

Občinski svet ZSS Ptuj organizira proslavo ob prazniku dela 30. aprila ob 18. uri pred gasilskim domom v Ptuj. Po kulturnem programu, med katerim bodo podeljeni srebrni znaki Zveze sindikatov Slovenije, bo kresovanje s tovariškim srečanjem.

Na svidenje!

Zagrebčani ga bodo pogrešali

Naši delavci zaposleni v Zagrebu radi prihajajo na Ptuj zlasti za dan perutninarjev in na občne zборе pa tudi sicer. Letos so se odločili drugače. Zaradi visokih stroškov prevoza so se odločili, da sami organizirajo »občni zbor sindikata« oziroma članski sestanek. Tej odločitvi je najbrž botrovala želja, da bi se kolektiv poslovil od Franca Kaca, dosedanjega vodja maloprodaje, ki se bo upokojil.

Najprej so kritično spregovorili o poslovni problematiki. Vodja skladišča Božo Mikulič je sodelavce podrobneje seznanil s problematiko DO kot celote in opozoril na to, da v sedanjem času pač brez težav ne gre ter, da se marsikje ubadajo še z veliko večjimi težavami.

Da morajo marsikaj postoriti sami, posebno šoferji in skladi-

ščni delavci se mu zdi normalno, saj bi včasih ne imeli dela, zlasti ko ni blaga, stroški za vzdrževalno delo pa bi se povečali.

Razprava je bila živahna, vendar so si bili enotni, da se da z dobro voljo marsikaj storiti.

Vodja skladišča se je nato zahvalil vodji maloprodaje Francu Kacu za velik prispevek, ki ga je nesebično vložil v razvoj prodaje mreže v Zagrebu in ne le v Zagrebu. Tudi na beograjsko tržišče je Perutnina našla pot prek skladišča v Zagrebu.

Ni bilo treba govorov. V prostem razgovoru so mu bolj toplo izrekli zahvalo za vložene napore. Vsaka od starejših sodelavk se je spomnila kakšne podrobnosti, da bi se mu zahvalila. Najbolj pristen pa je bil Božo, rekoč: »Bogami mnogo puta nije

bilo lako. Trebalo je reševati probleme, a sa Perutninom je znalo biti teško, još gore pak sa inspektorima. Neznam kako bi išlo, da nije drug Kac muško odlučio na svoju ruku, makar je time išao po vrući kestenj. Vidite od

tih odluka imamo sada široku prodajnu mrežu i hleba.«

»Tovariš Kac, hvala vam — pogrešali vas bomo!« so bile iskrene besede, ko so mu zaželeli zdravje in dobrega počutja v življenju. L. C.

Ta čas je naš; mi nimamo drugega časa . . .

Mi mladi smo, obstajamo in tudi vemo, kaj hočemo. Rastemo v tej družbi, moti nas marsikaj, vsak v sebi se bori, čeprav samo v mislih in ne upa tega izjasniti. Iz svojih izkušenj vemo, da nihče ne more imeti monopola nad revolucijo, nad resnico . . . Želimo polno zaživeti v sedanosti, ki jo bomo ustvarjali in spreminjali mi. Toda to nam v večini primerov ni omogočeno. Mimo nas gre marsikatero spreminjanje v ozkih krogih delegatskega sistema pomanjkljivosti pri delu v skupščinah (zaupni materiali, dolgi različni sestanki . . .). Vse to pa povzroča nezainteresiranost nas mladih za vprašanja naše delovne organizacije in razvoja našega sistema. Od tod je tudi naša predstava, da so najvišji organi edini sposobni predlagati in sprejeti vse najugodnejše rešitve. Zato je delegatski sistem težko uresničljiv.

Proti temu bi se morali mi mladi boriti, saj bomo nosili glavno breme napačnih odločitev.

Zato je naše prvo vprašanje, kako vrniti odločanje o družbenih vprašanjih v samoupravno okolje. Še vedno obstaja namreč dvojnost — na eni strani šef oziroma direktor — na drugi pa delavec, delegat in delavski svet.

Delavec je takoj več ali manj postavljen v položaj najemne delovne sile. Zanima ga le plača ne pa delovanje in kvaliteta odnosov, v katerih živi. Tako je dejansko objekt in ne subjekt vladanja. Z njegovim delom oziroma rezultati dela razpolagajo drugi. ZSM se mora dosledneje

boriti za to, da bodo delegati v ZD odgovorni delavcem, da bodo prenašali njihova stališča, da jih bodo obveščali o vseh spremembah na nivoju DO.

Mladi se moramo vključevati tudi v vloge sis-ov. Problemi kot so štipendiranje, izobraževanje, zaposlovanje, stanovanjska problematika . . . so tudi problemi mlade generacije. Morali bi prebri socialne razlike in si pomagati s skupnimi močmi. Boriti bi se morali, da bodo uporabniki kritično delovali v skupščinah sis-ov, da njihovi popravki ne bo-

do le kozmetične dodelave vnaprej pripravljenih gradiv.

O vsem je ogromno napisanega, razčlenjene so teze, toda mi v naših osnovnih organizacijah ZM bi morda rešili le drobec tega. Zato apeliram na sindikat, ZK, mentorje in simpatizerje mladine, da nam pomagajo reševati naše probleme. Sami do sedaj nismo veliko spremenili, čeprav je bilo za posameznike vedno dovolj nalog. Upam, da bo sedaj z reelekcijo OO ZSMS naše DO prišlo do bolj vidnih premikov v delu in življenju mladih

v sicer uspešnem podjetju, kot je Mesokombinat Perutnina Ptuj. Morate se zavedati, da nas je mnogo in da ima vsak kakšen problem ali problemček.

Vse mlade in simpatizerje mladine, pozivam naj se s svojimi problemi oglašijo pri vodstvih OO ZSMS v svojem TOZD-u.

Mnogo sreče in uspehov novim predsednikom!

Predsednica
koordinacijskega sveta
JANJA T.

Boj proti alkoholizmu

Faze postopkov in ukrepov za priprave alkoholikov na zdravljenje

K širjenju alkoholizma še vedno prispevajo zmotna stališča o koristih alkohola. Mnogi menijo, da zmerno popita količina alkohola daje moč za delo, to pa zato, ker daje varljivi občutek moči, ki pa hitro upade.

Svojci alkoholikov se pogosto pritožujejo, da so povsem brez moči, ker v delovni organizaciji, kjer je alkoholik zaposlen, navadno nočejo ukrepati. Ko se napolijo v delovno organizacijo po pomoč, dobijo odgovor, da pri njih še kar v redu dela, morebitne izostanke pa opraviči z dopustom. Skratka, nobenih razlogov nimajo, da bi lahko kaj ukrepali. Dejstvo namreč je, da alkoholik od začetka zelo spretno skriva svoje nagnjenje do alkohola.

V vsaki delovni organizaciji se ubadajo s številnimi proizvodnimi problemi, ki nedvomno obstajajo, probleme alkoholizma pa potiskajo na stran zaradi nepoznavanja te problematike, ki je v veliki meri tudi povzročitelj proizvodnih problemov.

1. PRVI POGOVOR VODJA Z ALKOHOLOKOM

Kolikor pride delavec vinjen na delovno mesto, ga je treba v skladu s predpisi nemudoma odstraniti z delovnega mesta in mu zabeležiti neopravičen izostanek. Ko naslednji dan pride v službo, mu je treba odkrito in mirno razložiti napake in pomanjkljivosti pri njegovem delu (zamujanje, površnost, neučinkovitost, slabi odnosi), ki jih je treba predhodno evidentirati. Edino z dokumentiranimi napakami in prekrški ga lahko soočimo z njegovo situacijo in tako lahko učinkovito vodimo morebitni postopek pred sindikatom, OO ZK, disciplinsko komisijo in sodiščem združenega dela. Med pogovorom mirno

vztrajamo pri dokazih in mu povemo, da preveč pije, da pretirano pitje povzroča nezbranost pri delu in da zato dela napake. Svetujemo mu, da naj prebere kakšno knjigo o alkoholizmu in razmisli, kaj mu je storiti. Vsekakor pa mora prenehati z napakami in prekrški na delovnem mestu. Važno je, da ta del pogovora poteka tako, da delavec niti za trenutek ne pomisli, da smo ga poklicali na razgovor zaradi pretiranega pitja. Bistvo razgovora mora potekati o napakah in prekrških pri njegovem delu. Delavec — alkoholik po tem razgovoru ne sme dobiti občutka, da je s svojimi sprenevedanji in zanikanji ukanil svojega vodjo, ki ga je poklical na razgovor. Zdravljenja alkoholizma v tej fazi še ne omenjamo.

2. PONOVNI POGOVOR VODJE Z ALKOHOLOKOM

Po prvem pogovoru bo delavec — alkoholik najverjetneje za določen čas spremenil način pitja. Med delovnim časom ne bo pil, ne bo prihajal vinjen v službo ali pa bo celo nekaj časa abstiniral. Potem se bo spet vrnil na stara poto in ponavljal stare napake, ki jih bo spet treba evidentirati — ponovno morebitno vinjenost in kot posledico odstranitve z delovnega mesta.

Preden delavca spet povabimo na razgovor, se predhodno pogovorimo z njegovim zakoncem oz. svojcem, ki ga seznanimo s situacijo. Iz tega razgovora bomo lahko ugotovili, v kateri fazi alkoholizma je že njegova družina. Zakoncu oz. svojcu damo jasno vedeti, da bomo alkoholika morali slej ko prej opustiti z dela, če bo tako nadaljeval.

Potem alkoholika ponovno pokličemo na razgovor in mu pove-

mo, da smo z njegovim stanjem in obnašanjem seznanili njegove bližnje oz. zakonca. Omenimo mu, da se njegove napake v zvezi s pitjem spet ponavljajo in da bo verjetno potrebno zdravljenje. Svetujemo mu, da se v tej zvezi oglasi pri socialnem delavcu, ki bo uredil vse potrebno za zdravljenje.

Po tem pogovoru spremljamo vedenje in delovno učinkovitost alkoholika, evidentiramo njegove napake in pripravljamo natančen scenarij ukrepov, s katerimi bomo alkoholika skušali pripraviti na zdravljenje.

Scenarij obsega naslednje stopke:

- obravnava alkoholikovega vedenja v sindikatu ali OO ZK,
- disciplinski postopek,
- ustrezno sodelovanje zdravnika, ki naj alkoholiku jasno pove, da zaradi posledic alkoholiz-

ma ne bo več dobival bolniškega staleža.

Na koncu moramo poudariti, da pri alkoholiku s prepričevanjem, prošnjami in rotnjem navadno ničesar ne dosežemo. Nujni so torej ukrepi, ki alkoholika spravijo v stisko in razmišljanje, ter k odločitvi za zdravljenje. Ukrepanje v navedenih smereh je humano in ponuja možnost rešitve prizadetega iz zasvojenosti z alkoholom, medtem ko pasivnost do alkoholika lahko označimo kot prikrito agresijo proti njemu, kar ga zagotovo privede v propad. M. R.

OBVESTILO

Srečanje Perutnarjev Slovenije bo 31. maja v ABC Pomurka v Murski Soboti.

Tekmovali bomo v naslednjih panogah: mali nogomet, kegljanje in odbojka (moški in ženske). Vodji posameznih panog so dolžni prijaviti ekipe, za posamezna tekmovanja.

Za ustrezna pojasnila se obrnite na vodje posameznih panog.

Komisija za šport in rekreacijo

Fotografija najbrž najbolj zgovorno priča, kako pravilna je bila odločitev, da se pristopi k rekonstrukciji farme Breg. Če primerjamo ledene sveče na desnem — obnovljenem — objektu s pravcato ledeno steno na levem — neobnovljenem — objektu, najbrž ni potreben komentar o toplotnih izgubah skozi neizolirano ostrešje.

Pravilnost odločitve o obnovitvi farme pa opravičujejo, kot zagotavljajo v tej delovni enoti, tudi proizvodni rezultati reje.

Ocena delovanja delegatskega sistema v obdobju 1982-1986

Če bi za tretji mandat delegatskih skupščin interesnih skupnosti družbenih dejavnosti iskali vzporednico v šolskem sistemu, bi sedaj moral delegatski sistem opraviti zrelnostni izpit. In nobenega dvoma ni, izpita, včasih smo mu rekli matura, ne bi opravil.

Čeprav naj bi za tretji mandat veljale pozitivne izkušnje in spoznanja prejšnjih dveh, ki bi jih naj uporabili za dograjevanje delegatskega sistema, žal tudi po dvanajstih letih znova ugotavljamo podobne slabosti in težave, o katerih se zdi, da jih je celo več. In včasih gre kar verjeti tistim, ki zatrjujejo, da je bil prvi mandat še najboljši.

Samoupravna interesna skupnost je oblika samoupravnih socialističnih odnosov in združevanja dela, ki zagotavlja zadovoljevanje skupnih potreb, ne več prek države kot proračunsko administrativni odnos, ampak kot resnično samoupravljanje delavcev v združenem delu. Vse prevečkrat razpravljamo le o oblikah delegatskega sistema in izgubljam besede, papir, energijo in čas o ustreznosti posebnih, združenih ali splošnih delegacij o konferencah delegacij, o ločenih za sedanjih zborov skupščin, o prebogostih sej, o dolgih dnevnih redih, nerazumljivih gradivih... Kot temelj in izhodišče za boljše delo pa bi nam morala biti vsebina, zakaj uveljavljanje svobodne menjava dela terja drugačne odnose, ki jih včasih bolj, včasih manj uspešno uresničujejo v SIS kot dogovorjeni obliki za neposredni vpliv, za odločanje o dogajanjih v družbenih dejavnostih. SIS so sestavni del združenega dela, eden od elementov celovitega razvoja naše družbe. Ko bomo resnično dojeli vsebino kot odnos medsebojne odgovornosti za samoupravno določanje skupnih ciljev, ko bomo resnično presojali rezultate družbenih dejavnosti in sodili pri delitvi družbenega dohodka, se bo oblika za uresničevanje tega odnosa podala več ali manj sama.

Opozoriti velja, da se je opredeljevanje potreb in interesov v razpravah o programih SIS družbenih dejavnosti preveč razdrobilo. Tako tisti, ki odloča, nima pregleda nad celotno družbeno reprodukcijo. Prisiljen se je odločiti parcialno, v SIS, le redko širše, npr. v zboru združenega dela. V vseh teh letih delegatom nismo uspeli zagotoviti celovite informacije, edina stalna oblika obveščanja je še vedno skupščinsko gradivo in občasno sredstva javnega obveščanja.

Res je tudi, da so delegati v skupščinah preobremenjeni z zadevami, ki jih sicer narekujejo obstoječi predpisi (npr. prispevna stopnja), kar pa z resničnim odločanjem in dejanskim vplivom nima nič skupnega. Tako je vpliv

delegatov danes zanemarljiv. Odločajo o programih, katerih naloge so posledica izvajanja zakonskih določil za posamezna področja družbenih dejavnosti, o višini sredstev zanje, ki jih običajno omeji izvršni svet, o prispevnih stopnjah, sprejemajo zaključne račune in še bi lahko naštevali formalnosti, ki jim pravimo samoupravno odločanje. Na vprašanja o razvojni politiki, pogojih uresničevanja svobodne menjava dela in spremljanja kakovosti uresničevanja programov delegati nimajo bistvenega vpliva.

V večini okolij so delegacije prepuščene same sebi. Čeprav so za svoje delo odgovorne OZD in KS, ki so jih izvolile, le-te niso kaj dosti zainteresirane za to, kaj in kako delajo njihove delegacije. Raziskovalna skupnost je enkrat v tem mandatu povprašala za vzrok vse vodilne delavce in družbenopolitične organizacije OZD in KS, katerih delegati se niso udeležili ene od sej skupščin. Kot je bilo pričakovati, ni bilo nobenega odgovora. Komu je torej delegat odgovoren?

To je le nekaj vzrokov, ki pogujejo nizko udeležbo delegatov na sejah skupščin in njihovih organov. Največkrat se kot predlagatelj gradiv na skupščinah pojavljalo organi skupščin, potem še republiške SIS, družbeno politična skupnost in izvajalci. Nismo pa zabeležili niti ene pobude delegacij oziroma konferenc delegacij, ki bi zahtevala obravnavo določenega problema kot samostojne točke dnevnega reda. Predstavniki družbenopolitičnih organizacij in pristojnega upravnega organa so se sej skupščin udeleževali le izjemoma.

Skupna komisija za delegatski sistem je v obravnavanem obdobju pripravila dvojno poročilo: »Nekaj skupnih ugotovitev o delovanju delegatskega sistema« (1982) in »Ugotovitve o delovanju delegacij«, povzete iz vprašalnikov o delu delegacij in konferenc delegacij. V prvem poročilu je bilo izvajanje delegatskega sistema predstavljeno glede na spremembo v oblikovanju delegacij, konferenc delegacij in delegatskih mest v skupščinah v primerjavi s prejšnjima dvema mandatoma. Torej z vidika statističnih podatkov (število sej, udeležba na sejah, število delegatskih vprašanj, ki jih je zbiral strokovna služba). V drugem poročilu so predstavile izvajanje delegatskega sistema delegacije oziroma konference delegacij same. V odgovorih na vprašanja o njihovem delu so delegati opredelili težave, slabosti in predloge za boljše izvajanje delegatskega sistema. Teh slednjih je bilo zelo malo. Žal pa tudi z vprašalnikom ni bilo mogoče dobiti dejanskega

stanja v delegacijah in konferencah delegacij, ker je nanj odgovorilo le 15,21% anketiranih. Ali je tako nizek odziv posledica nezainteresiranosti, neodgovornosti ali nemoči delegacij in konferenc delegacij?

V letu 1984 je želela komisija pripraviti poročilo, ki bi predstavilo delo funkcionarjev posamezne skupnosti — njihove težave, predloge in možne rešitve za boljše izvajanje delegatskega sistema. Saj bi prav njihov prispevek bil dragoceno izhodišče za četrti mandat delegatskih skupščin. Tako poročilo naj bi pripravili predsedniki s skupščin in zborov ter predsedniki odborov. Od 55-tih je poročilo pripravilo 8 funkcionarjev. Le-ti ugotavljajo, da prostora za dajanje pobud in predlogov skoraj ni. Gradivo pripravi strokovna služba največkrat na osnovi predpisov in zahtev pristojnega upravnega organa ali izvršnega sveta (sredjeročni in letni programi), tako da manevrskega prostora za drugačno odločitev ni. V skupščinah je vse preveč formalnega odločanja, kar slabi interes delegatov. Premalo se v razreševanje problemov vključujejo upravni organi. V skupščinah naj bi razpravljali in sprejemali le temeljne dokumente (samoupravni splošni akti, sredjeročni in letni programi, usmeritve za nadaljnje delo), vse naloge okrog izvajanja programov, določanju in spreminjanju prispevne stopnje ter druge naloge pa prepustiti organom skupščine, ki so tudi sestavljeni iz predstavnikov zbora uporabnikov in zbora izvajalcev. Družbenopolitične organizacije vse premalo upoštevajo SIS. Rednih stikov z delegacijami ni bilo, ampak le občasni, medtem, ko so bili stiki z izvajalci dokaj redni.

In kaj lahko zapišemo kot sklep? Če se je udeležba delegatov v zboru uporabnikov (izvajalski zbor je ponavadi sklepčen) v začetku mandata kljub konferencam delegacij v primerjavi z letom 1981, ko le-teh še ni bilo, dvignila, je proti koncu mandata postajala sklepčnost nekaterih skupščin vedno bolj problematična. Zagotoviti jo je bilo mogoče, kljub pravočasno poslanemu gradivu, le s posebnimi telefonskimi posredovanji. Kako kvalitetno je potem zasedala taka skupščina, najbrž ni potrebno izgubljati besed. Še vedno je nekaj delegacij, ki do konca mandata niso uspeli ugotoviti, h kateri konferenci sodijo, velika večina delegatov še vedno prihaja brez pooblastila, kar kaže na sicer tako znano resnico, da se delegacije in konference delegacij sploh ne sestajajo, delegati pa v njihovem imenu zastopajo svoje osebne interese. Tudi splošna družbena klima ima podcenjujoč odnos do delegatov za SIS in sklepi skupščin se le težko uveljavljajo.

Kako torej razrešiti odnos med delavci materialne proizvodnje in delavci družbenih dejavnosti? Povezuje jih naj seveda svobodna menjava dela. Ta se lahko uresničuje in usklajuje le z delegatskim sistemom, zasnovanem na demokratični pravici slehernega posameznika, da v samoupravnih oblikah svojega okolja, od temeljne organizacije do krajevne skupnosti, voli svoje delegate, prek katerih lahko in mora neposredno vplivati in odločati o uresničevanju svojih lastnih interesov na vseh področjih družbenega življenja.

Veliko je bilo že sprejetih izhodišč in predlogov za boljše delo. Tudi ni bilo malo mnenj o tem, da se bodo SIS-i ukinili. Mnogo tega razkriva »Kritična analiza delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja«. Vendar vsega ne gre metati v en koš. Zato je težko zapisati recept za uresničevanje delegatskega sistema kljub vrsti ugotovitev in izkušenj. Mogoče le nekaj splošnih usmeritev:

— družbeno-politične organizacije bi se morale bolj kot doslej zavzemati za to, da bi delegati odgovorno opravljali svoje naloge, redno prihajali na seje, sodelovali pri oblikovanju stališč, dajali več pobud in predlogov ter zahtevali, da se stališča in sklepi skupščin povsod dosledno upoštevajo;

— izobraževanje delegatov še vedno ni postalo stalna oblika dela z delegati;

— delegacijam kot neločljivim delom samouprave je treba zagotoviti enakraven položaj v vseh okoljih in jim omogočiti, da bodo bolj obveščene, povezane z vsemi samoupravnimi organi ter neposredno vključene v razreševanje in uresničevanje nalog na področju, za katerega so bile izvoljene;

— funkcionarji skupščin skupnosti skupaj z delegati bi si morali prizadevati za take odnose, v katerih bodo lahko prišle pobude, zahteve, potrebe in predlogi delegatov do polne veljave;

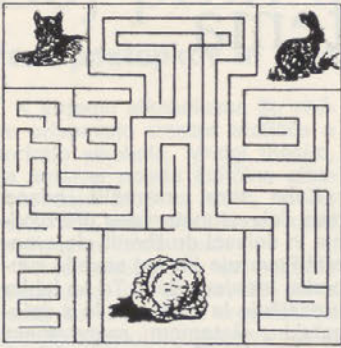
— predsedstva skupščin bi morala programe skupščin oblikovati tako, da bi le-ti zajeli resnično vsa tista vprašanja, ki najbolj neposredno vplivajo na delo in življenje delovnih ljudi in občanov na posameznem interesnem področju;

— za uspešno izvrševanje delegatskih dolžnosti, pa bi bilo nujno potrebno izpopolniti sistem informiranja v občini, kjer gre predvsem za celovitost in uporabnost informacij, ki jih delegati potrebujejo, če hočejo uspešno spremljati dogajanja in se odgovorno odločati za najboljše možne rešitve.

PRIPRAVILA: N. V.

SKUPNA KOMISIJA ZA DELEGATSKI SISTEM

LABIRINT

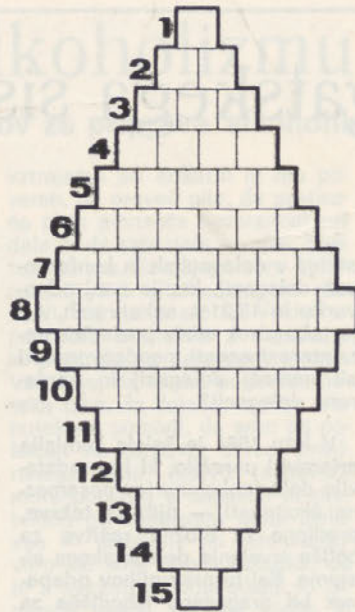
Kako bo prišel zajec do zelja, ne da bi se srečal s psom.

Kako bi s štirimi peticami napisali število 50?

Janezje kupil vrečko bonbonov. tretjino jih je dal prijateljem okrog sebe, dve tretjini ostanka je pojedel sam, ostalo mu jih je še osem. Koliko bonbonov je bilo na začetku v vrečki?

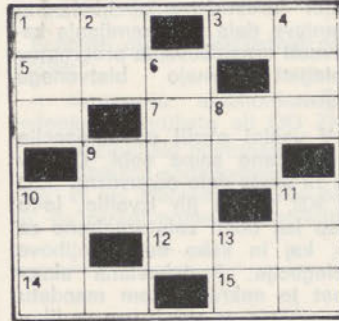
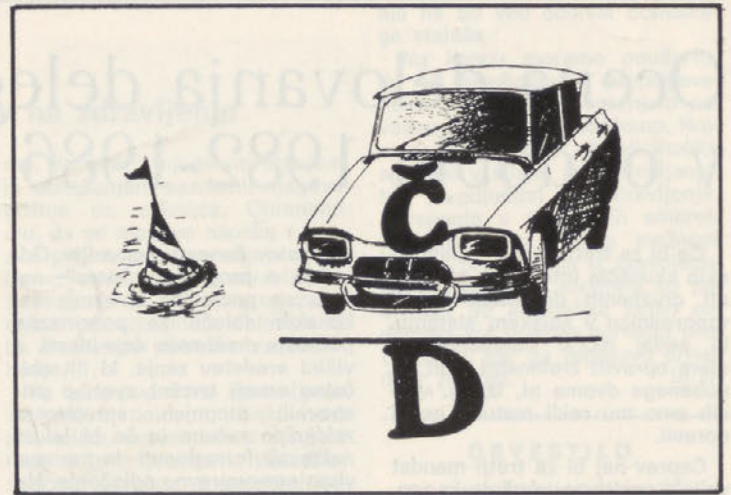
Vzemite prazno steklenico, spustite vanjo kovanec in jo zamašite. Kako bi dobili kovanec spet iz steklenice, ne da bi potegnili iz nje zamašek in ne da bi jo razbili?

Po neki potki gredo v gosji vrsti medved, medvedka in medvedek. kateri od teh treh se lahko obrne in reče: »Za mano gresta medveda?«

VRETENO

1. prva črka abecede, 2. oslov glas, 3. ločilni veznik, 4. maroga, pega, 5. izloček žlez v ustih, 6. bazen za pridobivanje soli, 7. plošče iz cementa in azbesta za pokrivanje streh, 8. gostinski lokal, 9. strokovnjak za anglistiko, 10. stelja, 11. seznam, spisek, 12. manj pogosto iglasto drevo, 13. voščena tvorba v čebelnem panju, 14. avtomobilska oznaka Trsta, 15. kemični znak za žvelo.

ime slovenskega pesnika Koviča («Pesmi štirih»), 12. vojaški čin, za stopnjo višji od poročnika, 14. draženje kože, ščegetanje, 15. del telesa.

Navpično: 1. manjša mapa, 2. delavec, ki teše les, 4. pripetljaj, dogodivščina, 6. pecivo iz oblatov v več plasteh z nadevom, 8. nočni metulji, 9. planina nad Bohinjem, 10. posoda, kjer seme kali, 11. jeklenka za gorilni plin butan, 13. del ptičjega krila.

Rešitve iz prejšnje številke:

Uganke: 1. jaz, 2. arestanti, 3. nogo, 4. voda, 5. črka a — **Slikovna uganke:** r, strok, prog, tlak, krava, sliva — **Rebus:** Delavski svet (del a v s k i Svet — Rebus: paradni nastop (para d n inas top) — **Križanka:** tarok, ameba, napad, KR, a, m, George, sla, Tatar, bar, artikel, Adana, Oto, tmeza, Valonka, Boyd, Te, Atenka, IP, otoček, NN, Limahli, talka, cin, A, Ira, anker, Jagger, capa, prase.

Vodoravno: 1. ime našega boksarja Parlova, 3. nekdanji Kersnikov grad pri Lukovici, 5. prostor, kjer se opravljajo pisarniški posli, urad, 7. stavčni člen, izražen z osebno glagolsko obliko, 9. prostor za volitve, 10.

		SESTAVIL EDI KLASINČ	JAVNI PREDNIK	PAPESKA PALAČA	ŽENSKO IME	ŠPILMAK	EDVARD KARDEL	ŠPICA PRI KOLESU	NATJALČA ULICA V ZAGREBU	DEL VOJVOVINE NAPE-LJAVE	SRSKO MOŠKO IME				
BARLA		ČLAN RADI-KALNE STRANKE		OČKA		ALKOH. PIZADA RMECKO OKODJE		PEVSKI ZBOR		DOPISU V GLASILO		OVIČJI SAMEC			
PROIZ-VAJALEC DOBRIN		DOBA		ŽENSKO IME		DEŽAVA V VOJNI GRŠKA ČRKA		TESTA-MENT IZO-BRAZBA		JANKO KERSNIK GOSTIJA		MARIB. NOGO-METAŠ			
PTUJSKI PERUT-NINAR	POKO-PALISKI DELAVEC	ŽENSKO IME MARINOV URAD		GLASBE-NA ZMA-MENJA POSAN		SARA-JEVO		DURBOV-NIK VOJNA POSTA		SLOV. ALPINIST (BORIS) TRIZIJ		DOPISU V GLASILO			
RUSKO MOŠKO IME	VRECV GRM	SARAJEVO		DURBOV-NIK VOJNA POSTA		PAJEK BOČNIŠKA HRANA		SLOV. ALPINIST (BORIS) TRIZIJ		ILIREC		DOPISU V GLASILO			
NAVADA ŠEGA	ČOLN GRS		LOJZE DOLINAR ITALIJ LIRA		ANTON NOVČAN		TUKAJ		KRASOTA TITOGRAD		ŠTEVNIK DEL OBRABA		PLESNI KORAK		
BIHAĆ	ČOLN GRS		LOJZE DOLINAR ITALIJ LIRA		ANTON NOVČAN		TUKAJ		KRASOTA TITOGRAD		ŠTEVNIK DEL OBRABA		PLESNI KORAK		
LETOPIS, KRONIKA	ČOLN GRS		LOJZE DOLINAR ITALIJ LIRA		ANTON NOVČAN		TUKAJ		KRASOTA TITOGRAD		ŠTEVNIK DEL OBRABA		PLESNI KORAK		
SRSKO ŽGANJE	ČOLN GRS		LOJZE DOLINAR ITALIJ LIRA		ANTON NOVČAN		TUKAJ		KRASOTA TITOGRAD		ŠTEVNIK DEL OBRABA		PLESNI KORAK		
DOPISU V GLASILO	TOVARNA KAMNIKI	ČOLN GRS		LOJZE DOLINAR ITALIJ LIRA		ANTON NOVČAN		TUKAJ		KRASOTA TITOGRAD		ŠTEVNIK DEL OBRABA		PLESNI KORAK	
		ANTON NOVČAN		VELIKO ZABAVE DE RESEVANU		SLOV. ROCK POP SKUPINA		DOPISU V GLASILO		PEPČEK		STANE ROZMAN MAKED. KOLO			

PTUJSKI PERUTNINAR, glasilo delovnega kolektiva in kooperantov Mesokombinata Perutnina Ptuj, izdaja delavski svet OZD. Glasilo ureja uredniški odbor: Mirko Bauman, Alenka Brglez, Lojze Cajnko — predsednik, Rahela Juršič, Olga Mikulec, Jože Reisman, Marija Širovnik — namestnik predsednika, Dušan Sprah, Jovo Tarbuk. Glavni urednik Lojze Cajnko, odgovorni urednik Jovo Tarbuk, Naklada 2200 izvodov, uredništvo in uprava Ptuj, Potrčeva 8. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka, na podlagi mnenja Sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije, št. 421-1/72, z dne 5. 12. 1977. Tiska TOZD Ptujška tiskarna, Ptuj.